

Q.P. Code : 67410

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Attempt any four questions.
(2) All questions carry **equal** marks.

1. Discuss the role of Cambridge and Marxist school of historiography in the writing of the history of Indian National Movement.
2. Explain the contribution of peasant and tribal movements in the rise of political consciousness.
3. Bringout the influence of socio-religious movements on the rise of Indian Nationalism.
4. Examine the 'Drain Theory' of Dadabhai Nauroji. How did it help in the rise of economic nationalism in India?
5. Analyse the programmes and policies of Indian National Congress from 1885 to 1919.
6. Highlight the Civil Disobedience Movement of Gandhiji as a mass movement.
7. Narrate the chain of events leading to the freedom and partition.
8. Write short notes on any two of the following:
 - (a) Hindu Mahasabha
 - (b) Constitutional development in India from 1935 to 1947.
 - (c) Emergence of Depressed classes as new force in Indian National Movement.

[TURN OVER

Q.P. Code : 67410

2

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.

१. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीच्या इतिहास लिखाणातील केंब्रिज आणि मार्क्सवादी इतिहासलेखक शास्त्राच्या भूमिकेची चर्चा करा.
२. राजकीय जाणीवेच्या निर्मितीतील शेतकरी आणि आदीवासी चळवळीचे योगदान स्पष्ट करा.
३. भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयावरील सामाजिक आणि धार्मिक सुधारणा चळवळीचे परीणाम विशद करा.
४. दादाभाई नौरोजींच्या आर्थिक निःसारणाच्या सिध्दांतांचे परीक्षण करा. भारतातील आर्थिक राष्ट्रवादाच्या उदयास तो कितपत मदतनीस ठरला?
५. इ.स.१८८५ ते १९१९ मधील भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या धोरणांचे आणि कार्यक्रमांचे विश्लेषण करा.
६. एक जन चळवळ म्हणून गाधीजींच्या सविनय कायदेभंग चळवळीवर प्रकास टाका.
७. स्वतंत्र्य आणि फाळणीस कारणीभूत घटना शृंखला कथन करा.
८. खालीलपैकी कोणतेही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा.
(अ) हिंदु महासभा
(ब) इ.स.१९३५ ते १९४७मधील भारतातील घटनात्मक विकास
(क) भारतीय राष्ट्रीय चळवळीत एक नव शक्ती म्हणून उदयास आलेले दलित वर्ग.